

Jaarverslag 2024

van de Rekenkamer Hillegom Lisse

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1.1 Afgerond in 2024	4
1.2 In uitvoering in 2024	5
2. Overige activiteiten	7
3. Financieel overzicht	8
4. Overzicht van aanbevelingen	9
Colofon	11

Inleiding

De Rekenkamer Hillegom Lisse heeft ook in 2024 een bijdrage geleverd aan de controlerende taak van haar gemeenteraden. Zij heeft dat gedaan aan de hand van onderzoeken, waarvan er in 2024 twee zijn afgerond en twee zijn opgestart.

De onderzoeken naar 'verkeersveiligheid' en naar 'meldingen openbare ruimte' zijn afgerond. De rapporten die naar aanleiding van beide onderzoeken zijn uitgebracht, bevatten diverse aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn gepresenteerd in de betrokken gemeenteraden. In het laatste kwartaal van 2024 is daarnaast de aanzet gegeven tot twee nieuwe onderzoeken. Het eerste onderzoek gaat over de subsidievererving door samenwerkingsorganisaties. Het tweede onderzoek richt zich op het preventieve jeugdbeleid.

In dit jaarverslag wordt zowel nader ingegaan op de afgeronde onderzoeken, als op de onderzoeken die in gang zijn gezet en die in 2025 hun verdere beslag zullen krijgen. De aanbevelingen van de afgeronde onderzoeken zijn separaat ondergebracht in Hoofdstuk 4 van dit jaarverslag.

De Rekenkamer Hillegom Lisse heeft haar activiteiten in 2024 binnen het haar ter beschikking gestelde budget kunnen uitvoeren. Er hebben tal van activiteiten plaatsgevonden, die ook in dit jaarverslag staan beschreven. Zo zijn in 2024 voorbereidingen getroffen om in 2025 tot een actualisering van de website te komen. De rekenkamer hecht aan een goede relatie met beide gemeenteraden en zal het proces om tot goede onderzoeksonderwerpen te komen, steeds weer innoveren. Teneinde het lerend vermogen van de rekenkamer te optimaliseren, zal daarnaast verbinding worden gezocht met rekenkamers uit de regio.

Tenslotte heeft in de bemensing van de rekenkamer in 2024 één mutatie plaatsgevonden. Roos Meilink is in het verslagjaar afgetreden. Zij is per 1 december 2024 als voorzitter opgevolgd door Hans Douw, die voor een periode van 6 jaar is benoemd.

1. Rekenkameronderzoeken 2024

1.1 Afgerond in 2024

Hieronder zijn de resultaten weergegeven van de onderzoeken die de rekenkamer in 2024 afrondde. De aanbevelingen van de rekenkamer die voortvloeien uit de onderzoeken zijn integraal opgenomen in hoofdstuk 4.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk onderwerp in alle gemeenten en trekt de aandacht van bestuurders en burgers. De Rekenkamer van Hillegom en Lisse en de Rekenkamer van Teylingen hebben daarom gezamenlijk onderzoek laten doen naar de verkeersveiligheid in de HLT-gemeenten. Binnen de drie gemeenten is onderzocht hoe zij verkeersveiligheid aanpakken, hoe burgers kijken naar verkeersveiligheid en of dat wordt gestaafd met cijfers. De focus lag op het beleid in de periode 2018-2022; inclusief de genomen maatregelen, resultaten, betrokkenheid van de gemeenteraad en reacties van burgers op verkeersonveilige situaties. Er is ook gekeken naar de ontwikkeling van de verkeersveiligheidscijfers in vergelijking met de cijfers van de provincie Zuid-Holland, Nederland en enkele vergelijkbare gemeenten. Ten slotte is beoordeeld of de verbeterpunten uit het onderzoek in de recente mobiliteitsplannen van de gemeenten zijn ondervangen. Onderzoeksbureau KoxDeVoogd voerde het onderzoek uit.

Vervolgens verscheen in augustus 2024 een onderzoek uitgevoerd door Independer over fietsongevallen in 2024.¹ Dit onderzoek sluit aan op het onderzoek van de rekenkamer en het belang van de aanbevelingen. Uit het onderzoek van Independer blijkt dat het aantal fietsongevallen in Hillegom sinds 2022 met 15% is gestegen.² Hillegom eindigt op de achtste plek in de toptien van meest fietsonveilige gemeenten van Nederland. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling die om gerichte maatregelen en opvolging van de aanbevelingen vraagt.

In ons onderzoek naar verkeersveiligheid, behandeld in uw raad in april 2024, hebben wij enkele aanbevelingen gedaan die direct van toepassing zijn op de huidige situatie:

- Uit het onderzoek van Independer blijkt dat een groot aantal fietsongevallen plaatsvindt op wegen waar de infrastructuur gebrekkig is. Dit sluit aan op de aanbeveling van de rekenkamer om de fietsinfrastructuur te verbeteren: het aanleggen van veilige fietspaden en het scheiden van fiets- en autoverkeer waar mogelijk.
- Daarnaast duidt het onderzoek van Independer op een toename van ongevallen in gebieden waar verkeerscontroles minimaal zijn, wat aansluit op de aanbeveling om de verkeershandhaving binnen de gemeente op kritieke punten te intensiveren om gevaarlijke situaties te verminderen.
- Tot slot, gezien het aantal ongevallen waarbij zowel fietsers als automobilisten betrokken zijn, is er een duidelijke behoefte aan gerichte bewustwordingscampagnes. De rekenkamer adviseerde in april om campagnes te organiseren gericht op zowel fietsers als automobilisten om de verkeersveiligheid te bevorderen.

Naar aanleiding van het onderzoek van de rekenkamer en het artikel van Independer is er in de raad van Hillegom in 2024 tweemaal gesproken over de verkeersveiligheid. Wij hopen dat het beide

¹ <https://www.independer.nl/autoverzekering/info/onderzoek/fietsongevallen-2024>

² Het onderzoek bevat geen informatie over de situatie in Lisse.

onderzoeken, die toevalligerwijs ongeveer tegelijk verschenen, bijdragen aan de doorwerking van de aanbevelingen van de rekenkamer op het beleid en de uitvoering.

Meldingen Openbare Ruimte

Inwoners kunnen een tekortkoming in de openbare ruimte melden bij hun gemeente. De rekenkamer heeft onderzocht op welke wijze deze meldingen in de gemeenten Hillegom en Lisse zijn georganiseerd. Sinds 2018 kunnen inwoners van Hillegom en Lisse hun melding digitaal via de websites van de gemeente en de FIXI-app doen.

In januari 2023 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar de afhandeling van meldingen over de openbare ruimte (MOR) in Hillegom en Lisse en de gebruiksvriendelijkheid van de FIXI-app. De rekenkamer heeft laten onderzoeken hoe de afhandeling van de MOR-en beleidsmatig en organisatorisch is geregeld; tot welke resultaten het beleid heeft geleid en of het systeem van MOR-en voldoet aan de verwachtingen van de inwoners en de gemeenten.

Het rekenkameronderzoek is uitgevoerd door PBLQ. Dit bureau voerde in 2020 een benchmark onderzoek uit naar MOR-en onder 50 gemeenten. Waar mogelijk zijn de gegevens van Hillegom en Lisse afgezet tegen de resultaten van deze benchmark. Het onderzoeksbureau interviewde diverse stakeholders, waaronder de gemeenteraden van Hillegom en Lisse. Ook zijn in beide gemeenten twintig klantreizen naar het gebruik van FIXI uitgevoerd.

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal meldingen openbare ruimte in Hillegom en Lisse na de introductie van FIXI in 2018 significant is toegenomen. De inwoners, ambtenaren en raadsleden zijn tevreden over FIXI en de afhandeling van de meldingen openbare ruimte. Wel worden verbeterpunten geïdentificeerd. Het gaat onder andere om oneigenlijk gebruik van de app, de wens om meer datagedreven te werken met de data uit FIXI en de informatievoorziening over de MOR-en aan de raden van Hillegom en Lisse.

Het onderzoek is in het najaar van 2023 door de rekenkamer afgerond en in het voorjaar van 2024 besproken in de Raad van Hillegom en van Lisse.

1.2 In uitvoering in 2024

Subsidieverwerving door samenwerkingsorganisaties

De Rekenkamer Hillegom en Lisse startte in november 2024 met een onderzoek naar het proces van subsidieverwerving door samenwerkingsorganisaties. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen in hoeverre deze organisaties subsidies binnenhalen en daarmee bijdragen aan de maatschappelijke opgaven van de gemeenten Hillegom en Lisse.

Met subsidies afkomstig van Europese, provinciale en nationale instanties kunnen gemeenten belangrijke projecten financieren. Het gaat dan bijvoorbeeld om subsidies op het gebied van mobiliteit, wonen, duurzaamheid, circulaire economie, en klimaatadaptatie. Het onderzoek richt zich op de vraag of samenwerkende uitvoeringsorganisaties – zoals werkbedrijven in de Kust-, Duin- en Bollenstreek en de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland – een duidelijk beleid en strategie hebben voor het aanvragen en inzetten van subsidies.

De onderzoeksvragen vallen uiteen in drie thema's:

- **Beleid en strategie:** Hoe is het beleid rondom subsidieaanvragen binnen deze organisaties georganiseerd?
- **Subsidie-inzet:** Op welk niveau en in welke domeinen worden subsidies verkregen, en zijn er onbenutte mogelijkheden?
- **Verantwoording en transparantie:** In hoeverre heeft de gemeenteraad inzicht in de toegewezen subsidies en de behaalde resultaten?

Om deze vragen te beantwoorden begint het onderzoek met een documentenstudie. Daarna gaat het onderzoeksbureau in gesprek met de samenwerkingsorganisaties, beleidsmedewerkers, wethouders en leden van de gemeenteraden.

Onderzoeksbureau BMC voert het onderzoek uit. Er is een deelopdracht verstrekt aan Ignite Group om een subsidiescan uit te voeren voor de samenwerkingsorganisaties. De rekenkamer streeft ernaar om in het tweede kwartaal van 2025 haar eindrapport aan te bieden aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse. De gemeenteraden besluiten dan of ze de aanbevelingen van de rekenkamer overnemen, die erop zijn gericht om het proces van subsidie aanvragen te verbeteren.

Preventief jeugdbeleid

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg en hebben de plicht om ondersteuning en begeleiding te bieden. De preventieve jeugdhulp wordt gezien als een belangrijke voorziening, die bij een effectieve en efficiënte inzet ervoor zorgt dat het beroep op intensieve jeugdzorg minder hoeft te worden ingezet. Uit de maatschappelijke agenda's van de gemeenten Hillegom en Lisse blijkt dat wordt gestreefd naar een afname van het percentage jeugdigen dat jeugdhulp krijgt. Dit is volgens de tussenrapportages en de programmabegrotingen van beide gemeenten gewenst omdat sprake is van een toename in kosten en gebruik van jeugdzorg. Dit ondanks ingezette beheersmaatregelen.

De rekenkamer laat daarom onderzoek doen naar het preventief jeugdbeleid. Het doel van het onderzoek is om de gemeenteraden inzicht te geven in hoe het preventief jeugdbeleid van de gemeenten geregeld is.

- Wat wordt onder preventief jeugdbeleid verstaan?
- Hoe verloopt de uitvoering ervan in de praktijk?
- Op welke wijze geven de gemeenten sturing aan de uitvoering?
- Wat zijn de werkende elementen, de knelpunten, risico's en oplossingen daarvoor?

De Rekenkamer heeft de volgende hoofdvraag geformuleerd: In welke mate is het preventief jeugdbeleid effectief?

De onderzoeksaanpak bestaat uit een documentstudie, interviews met gezinnen die gebruik maken van jeugdhulp, groepsgesprekken met uitvoerders en beleidsmakers, interviews met de wethouders en een werksessie met de gemeenteraden.

Onderzoeksbureau BAGroep voert het onderzoek uit. De rekenkamer streeft ernaar om in het derde kwartaal van 2025 haar eindrapport aan te bieden aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse. Met het rapport wil de rekenkamer de raden handvatten bieden bij hun controlerende rol en – zo mogelijk – handelingsperspectief voor de stijgende uitgaven aan jeugdzorg in relatie tot de afnemende budgetten.

2. Overige activiteiten

Werving en aanstelling nieuwe voorzitter

In de zomer van 2024 heeft mevrouw Meilink aangegeven haar rol als voorzitter van de rekenkamer neer te willen leggen. Mevrouw Meilink heeft zich sinds het begin van de Rekenkamer Hillegom Lisse met veel energie en enthousiasme als voorzitter ingezet. De raden hebben mevrouw Meilink daarom per 1 september 2024 ontslag verleend. Mevrouw van Outvorst nam het voorzitterschap tijdelijk waar in de periode tussen het vertrek van mevrouw Meilink en de benoeming van de nieuwe voorzitter.

Vervolgens is een benoemingscommissie in het leven geroepen die een wervings- en selectieprocedure is gestart. De commissie bestond uit leden uit de raad van Lisse en Hillegom, de griffier van Lisse en leden en secretaris van de rekenkamer. De leden van de commissie hebben gesprekken gevoerd met drie kandidaten. Op basis daarvan heeft de commissie dhr. J.M. (Hans) Douw voorgedragen als voorzitter. De raden van Hillegom en Lisse hebben de heer Douw met ingang van 1 december 2024 benoemd voor een periode van 6 jaar.

Overzicht van activiteiten

De rekenkamer kwam in 2024 elf keer bij elkaar voor de reguliere vergaderingen. De fysieke vergaderingen vonden beurtelings plaats in de gemeentehuizen van Hillegom en Lisse. Hieronder volgt een beknopt overzicht van activiteiten die plaatsvonden naast de reguliere vergaderingen en besprekingen in het kader van onderzoeken:

- We hebben afscheid genomen van de voorzitter Roos Meilink.
- Er zijn sollicitatiegesprekken gevoerd voor een nieuwe voorzitter. Dit heeft geleid tot de benoeming en beëdiging van Hans Douw in beide raden. De rekenkamer heeft tijdens een etentje nader kennis kunnen maken.
- De secretaris overlegt maandelijks met de secretaris van de Rekenkamer Teylingen.
- De secretaris neemt twee keer per jaar deel aan intervisiebijeenkomsten voor secretarissen in de regio Holland Rijnland.
- De rekenkamer nam deel aan een regionale bijeenkomst voor rekenkamers in de regio Holland Rijnland.
- De website van de rekenkamer is technisch up-to-date gemaakt en de vormgeving is gemoderniseerd.
- De secretaris volgde de volgende cursussen en workshops³:
 - Infographics maken met Canva (Beeldbouwers),
 - Training: 'Een onderzoeksontwerp in één dag' (Algemene Rekenkamer),
 - Workshop: 'Slim schrijven met AI' (Loo van Eck).

³ Deze cursussen worden kosteloos aangeboden door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers.

3. Financieel overzicht

De rekenkamer ontving in 2024 € 1,42 per inwoner van de gemeente Hillegom en de gemeente Lisse. Dit brengt het totale budget voor 2024 op € 64.960,-. Hieronder zijn de begrootte en gerealiseerde kosten weergegeven.

	Begroting	Werkelijke uitgaven
Vergoeding externe leden	€ 20.000,-	€ 20.240,-
Uitvoering onderzoek	€ 42.460,-	€ 36.050,-
Contributies en lidmaatschappen	€ 1.000,-	€ 650,-
Overige goederen en diensten	€ 1.500,-	€ 3.500,-
Totaal	€ 64.960,-	€ 60.440,-

De kosten voor de uitvoering van onderzoek zijn gemaakt voor twee onderzoeken. Er is € 24.000,- uitgegeven aan het onderzoek naar het verwerven van subsidies en € 12.000,- aan het onderzoek naar het preventief jeugdbeleid. Deze onderzoeken lopen door in 2025.

De kosten voor de post 'overige goederen en diensten' zijn € 2.000,- hoger dan begroot. Deze overschrijding komt voort uit noodzakelijke aanpassingen aan de website van de rekenkamer. Na de zomer kregen we van hostingbedrijf Grapefish het signaal dat de website van de rekenkamer draait op een verouderd platform. Dat bracht veiligheidsrisico's met zich mee. Ook maakte de website een gedateerde indruk en bestond er behoefte meer overzichtelijkheid. Daarom hebben we Grapefish de opdracht gegeven om de website aan te passen. De kosten hiervan bedroegen € 2.930,-.

De kosten voor ambtelijke ondersteuning van 14 uur per week vallen buiten het budget van de rekenkamer. De gemeente Hillegom droeg in 2024 € 14.940,49 aan de ambtelijke ondersteuning en overhead en de gemeente Lisse € 28.109,02.

4. Overzicht van aanbevelingen

Onderzoek Verkeersveiligheid Hillegom en Lisse

Aanbevelingen aan de colleges van Hillegom en Lisse

- Werk het mobiliteitsplan uit in een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma. Zoek daarbij aansluiting bij de beleidsdoelstellingen, projecten en maatregelen voor verkeersveiligheid zoals opgenomen in de Mobiliteitsvisies en Mobiliteitsplannen. Betrek hierbij de risicogestuurde aanpak van het SPV.
- Leg de tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's ter besluitvorming voor aan de raad. Voorzie de uitvoeringsprogramma's van een lijst met verkeersonveilige en risicovolle locaties, actualiseer deze en bespreek deze met de raad.
- Stel tweejaarlijks, ten behoeve van bespreking met de raad, een voortgangsrapportage op waarin verantwoording wordt afgelegd over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Besteed hierin aandacht aan: de voortgang van de voorziene maatregelen gericht op het verbeteren van de infrastructuur op de verschillende (verkeersonveilige) locaties en de kosten die hiermee zijn gemoeid.
- Verbeter de procedure voor afhandeling van klachten en signalen over verkeersveiligheid. Dat wil zeggen: beschrijf de werkprocessen, hanteer een vaste termijn voor afhandeling, houdt het totaal aantal ontvangen en afgehandelde klachten en signalen bij. Gebruik kennis over (afgehandelde) klachten en signalen voor de verbetering van het verkeersveiligheidsbeleid en het nemen van maatregelen.

Aanbevelingen aan het college van de gemeente Lisse

- Overweeg, net als Hillegom en Teylingen, om gekwantificeerde doelstellingen te formuleren voor de verkeersveiligheid voor de gemeente als geheel. Maak in dat geval nadrukkelijker gebruik van de risicogestuurde aanpak van het SPV, waaronder het structureel monitoren van objectieve en subjectieve verkeersveiligheidscijfers.

Aanbevelingen aan de raden van Hillegom en Lisse

- Geef tenminste tweejaarlijks structureel aandacht aan het beleid, de aanpak en de resultaten op het gebied van de verkeersveiligheid in de gemeente, bijvoorbeeld aan de hand van de uitvoeringsplannen, de voortgangsrapportages en de lijst met verkeersonveilige en risicovolle locaties.
- Ga, bijvoorbeeld bij het vaststellen van de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen en het bespreken van de voortgang ervan, regelmatig na of de (op de SVP-methodiek) gebaseerde risicoanalyse van oorzaken van verkeersonveiligheid nog actueel is of bijstelling behoeft.

Onderzoek Meldingen openbare ruimte (MOR)

Aanbevelingen aan de colleges van Hillegom en Lisse

- Stel een plan op voor de doorontwikkeling van de MOR-en (meldingen openbare ruimte) met behulp van de mogelijkheden die FIXI biedt. Er zijn verbeteringen mogelijk ten aanzien van:
 - Datagedreven werken, waardoor meldingen efficiënter afgehandeld of zelfs voorkomen kunnen worden;
 - Het tegengaan van het oneigenlijk gebruik van FIXI om ontevredenheid over de gemeente te melden en indien van toepassing, te verwijzen naar de klachtenprocedure;
 - Het meten van klanttevredenheid over de registratie en de afhandeling van de meldingen;
 - Het opleveren van dashboards en rapportages.

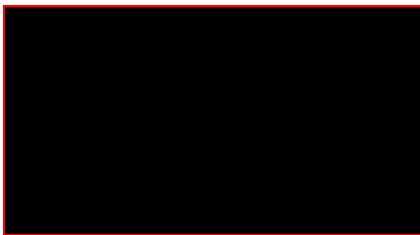
- Informeer de gemeenteraden van Hillegom en Lisse beter over de MOR-en zodat zij hun kaderstellende en controlerende rol kunnen waarmaken. Ga vanuit HLTsamen het gesprek aan met de gemeenteraden van Hillegom en Lisse over de wijze waarop zij over de MOR-en geïnformeerd willen worden. Richt vervolgens de rapportage in volgens de wensen van de gemeenteraden en maak hierbij gebruik van de formats die beschikbaar zijn in FIXI.

Aanvullende aanbeveling aan het college van de gemeente Lisse

- Voer een evaluatie uit naar de mate waarin de doelstellingen van de afhandeling van de MOR-en door de eigen organisatie in Lisse ten aanzien van kwaliteit en kosten zijn gerealiseerd. Stel de resultaten van dit onderzoek ook beschikbaar aan het bestuur van Hillegom, zodat zij hiervan gebruik kunnen maken bij (de continuering van) de relatie met Meerlanden.
De gemeenten Hillegom en Lisse werken samen met Teylingen in één ambtelijke organisatie. Een belangrijke reden voor deze samenwerking is het realiseren van schaalvoordelen door uniformering van werkwijzen. Doordat de werkwijze bij de afhandeling van de MOR-en tussen Hillegom en Lisse op dit moment verschilt, lijkt er op het niveau van HLTsamen sprake van een suboptimale oplossing. De evaluatie door Lisse is een eerste stap naar een optimale oplossing.

Vastgesteld in de vergadering van de rekenkamer HL d.d. 30 januari 2024

Dhr. H. Douw
Voorzitter rekenkamer

Colofon

Rekenkamer Hillegom Lisse

Leden

Hans Douw, voorzitter

Annemiek van Outvorst, lid

Ingrid de Haan, lid

Secretaris

Francien Rosing

Contactgegevens

Postbus 200

2160 AE Lisse

T: 0252-75 55 69

E: rekenkamercommissieHLN@Lisse.nl

W: www.rekenkamercommissie-hl.nl

